

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

**ЗВІТ
про результати відвідування
«Відділення стаціонарного догляду для постійного або
тимчасового проживання»
комунального закладу «Центр надання соціальних
послуг» Савранської селищної ради**

16.07.2025

м. Одеса, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 191, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.07.2025 групою НПМ здійснено відвідування комунального закладу «Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання» Центр надання соціальних послуг» Савранської селищної ради (далі – відділення, заклад).

Відвідування було здійснено групою НПМ у складі :

Чернецькою Вікторією Василівною, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Тихоненко Тетяною Олександрівною, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Фісюковим Сергієм Сергійовичем, представник громадської організації, регіональний координатор Уповноваженого ВРУ з прав людини в Одеській області;

Загальна інформація:

Заклад знаходиться за адресою: 66211, Одеська область, Подільський район, село Концеба, вулиця Сонячна, будинок 2.

Керівник закладу – Дзюбенко Світлана Михайлівна.

Згідно з Положенням про відділення затвердженого рішенням від 24.02.2022 № 1850, відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання утворився для обслуговування 25 громадян, до якого на постійне проживання, повне державне утримання приймаються громадяни похилого віку, люди з інвалідністю старше 18 років (інші особи визначені законодавством).

На день відвідування в закладі перебувало 24 осіб, з них 15 жінок та 9 чоловіків, з них 6 осіб з інвалідністю, 9 лежачих хворих підопічних та 3 внутрішньо переміщених осіб.

За 2024 рік у закладі померло 2 особи (причиною смерті здебільшого є хронічна серцево-судинна недостатність). За 2 квартали 2025 рік у закладі померло 5 особи (причиною смерті здебільшого є хронічна серцево-судинна недостатність). Фактів насильницьких смертей не виявлено. Лікарське свідоцтво про смерть виписує сімейний лікар.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1503. Медичні картки підопічних ведуться за встановленою формою № 025/о «Медична картка амбулаторного хворого», затвердженою наказом МОЗ від 14.12.2012 № 110.

На кожного підопічного, що є особою з інвалідністю наявний індивідуальний план реабілітації, який в повній мірі виконується.

Забезпечено належний догляд за підопічними, що є ліжковими хворими тривалий час, що підтверджується відсутністю пролежнів.

На день відвідування заклад забезпечено виробами медичного призначення та лікарськими засобами. Тілесні ушкодження та травми фіксуються у журналі.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням.

В закладі наявна питна вода та висновки з перевірки води.

Штатна чисельність працівників закладу 11 штатних одиниць, завідувач відділення – 1 особа, сестра медична – 2 особи, молодші медичні сестри по догляду за хворими – 4 особи (працюють по змінах), кухонний робітник – 2 особи, машиніст прання та ремонту спецодягу – 1 особа, робітник з комплексного обслуговування – 1 особа. Вакантні посади відсутні.

Працівники вчасно проходять медичні огляди та мають санітарні книжки, які відповідають термінам. Медичний персонал постійно вдосконалює свої знання шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації та самоосвіти.

Заклад розміщується в одноповерховій будівлі. Територія закладу огорожена. Заклад обладнаний функціонуючою пожежною сигналізацією, а також наявні затверджені директором схеми евакуації при пожежі.

Вікна закладу не заграбовані.

У закладі облаштовано кімнати для відпочинку, у яких встановлено телевізори для колективного перегляду телевізійних передач та проведення різноманітних заходів, функціонує бібліотека та наявні настільні ігри (фото - 2). Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне.

У закладі створено духовно-молитовний куточок, який слугує місцем для тихого роздуму, молитви та духовного збагачення. Його призначення — забезпечити можливість реалізації права на свободу віросповідання як підопічним, так і працівникам закладу (фото – 3-4).

У закладі наявний телефонний зв'язок та доступ до мережі Інтернет. Житлові кімнати розраховані на проживання від 1 до 3 осіб та забезпечені ширмами. Санітарний стан постільної білизни та одягу підопічних задовільний. Групою НПМ встановлено, що одяг персоналізовано, а саме вказано прізвище. Підопічні забезпечені сезонним одягом, виглядають охайно.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за лежачими хворими підопічними: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур. Неприємні запахи в житлових кімнатах відсутні.

В житловому поверсі наявні пральні та сушильні машини для догляду за особистим одягом підопічних.

Мешканці закладу мають можливість вільно пересуватися територією відділення та виходити за її межі. За 2024 рік з місцевого бюджету заклад профінансовано на суму 463 249,01 грн. На 2025 рік заплановано фінансування з місцевого бюджету 485 607,00 грн.

Сума витрат на харчування одного підопічного на один день у відділенні складає 107,94 грн., сума витрат на медикаменти на одну особу в день складає 4,48 грн. Усі підопічні відділення мають документи, а саме паспорт громадянина України, ідентифікаційний код та документи правовласності. У закладі наявні інформаційні стенди з контактними даними та гарячими лініями Уповноваженого з прав людини і представників державних органів влади, до яких підопічні можуть звернутися у разі порушення їхніх прав.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 15 підопічними та з 5 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попереднє відвідування.

Попереднє відвідування закладу групою НПМ здійснено 25.07.2019 за результатами, якого виявлені наступні порушення:

Порушення права на отримання інформації про свої права та обов'язки, відсутній інформаційний стенд про права осіб та номери телефонів для звернення.

Порушення пожежної безпеки, а саме відсутнє підключення до пульта пожежної сигналізації.

На момент відвідування закладу у 2025 році вказані порушення були усунені.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту». У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України).

2. Групою НМП встановлено, що закладом не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та не укладено договір із закладом охорони здоров'я, що суперечить вимогам підпункту 5 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії), де визначено, що одним із спеціальних критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, які надають послуги стаціонарно, є наявність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики.

3. У закладі порушено вимоги Заходів та засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.08.2020 № 1777, які обов'язкові для всіх закладів, що надають соціальні послуги незалежно від форми власності та підпорядкування. Зокрема, у закладі не облаштовані окремі приміщення для ізоляції осіб з інфекційними захворюваннями, що порушує вимогу щодо забезпечення належних умов для своєчасної ізоляції таких осіб і попередження поширення інфекцій серед підопічних та персоналу.

4. У порушення вимог Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 432/28562, у закладі не організовано проведення систематичних медичних оглядів підопічних, що свідчить про неналежне забезпечення медичного обслуговування мешканців. Відсутність щорічного контролю за станом здоров'я громадян похилого віку суперечить принципам безперервності медичного нагляду та може мати негативні наслідки для їхнього життя і здоров'я.

5. Відповідно до вимог Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417 (далі – Положення), підопічні у відділенні стаціонарного догляду мають бути забезпечені цілодобовим медичним обслуговуванням. Водночас групою НПМ встановлено, що житлові кімнати закладу не облаштовано кнопками виклику персоналу. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі у підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до медичних працівників.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

6. Не всі приміщення закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

- на сходах при вході до будівлі відділення та всередині відсутні попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (плити з конусоподібними випуклостями) або контрастне кольорове маркування;
- пороги дверей не виділені контрастною стрічкою;
- при вході в окремі кабінети не розміщені інформаційні таблички з зазначенням номеру та назви відповідного кабінету шрифтом Брайля, що ускладнює орієнтацію для відвідувачів та підопічних.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Одеській обласній військовій адміністрації:

- вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу.

2. Савранської селищної ради:

- вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу;

- розглянути питання виділення бюджетних коштів на облаштування території закладу укриттям з урахуванням вимог чинного законодавства, на облаштування кнопками виклику персоналу та приведення у відповідність до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

3. Комунальному закладу «Центр надання соціальних послуг Савранської селищної ради» забезпечити:

- облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства;
- встановлення у житлових кімнатах кнопок виклику персоналу;
- облаштування окремих приміщень для ізоляції осіб з інфекційними захворюваннями;
- належне медичне обслуговування мешканців;
- облаштування будівлі закладу відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики у порядку, встановленому чинним законодавством або укладання договору із місцевим закладом охорони здоров'я;

Додатки: фотоматеріали на 3 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Вікторія ЧЕРНЕЦЬКА

Фотоматеріали

Фото-1

Фото-2

Фото-3

Фото-4

Фото-5

Фото-6

Фото-7

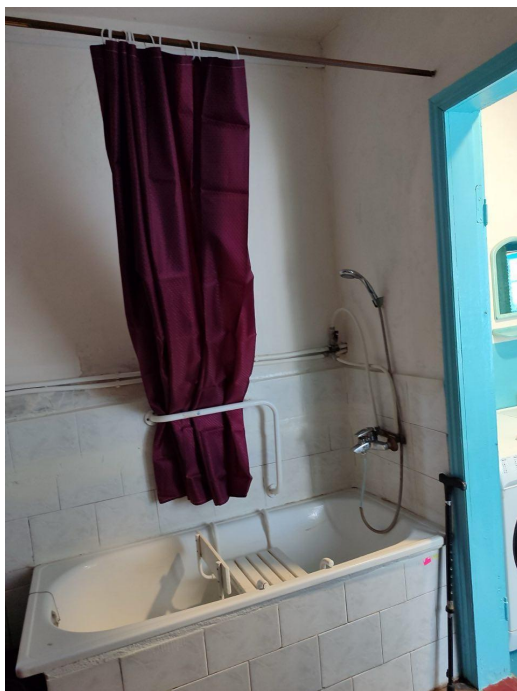

Фото-8

Фото-9